

**A Nevelési Tudásdepó projekt helye a közoktatás-
fejlesztési stratégiában, különös tekintettel az innovációs
potenciál fejlesztésének lehetőségei a nem formális és
informális képzés területén**

TÁMOP 3.2.4

TARTALOMJEGYZÉK

I. A programfüzet alapadatai	3
II. Hasznos tudnivalók	5
III. A program tartalma	8
IV. A program tananyaga	8
IV.1. Modul: Mitológiai történetek és hősök megismerése -----	8
IV.1.1. Tanulási feladat – A történetek felolvasása, az istenek családfájának elkészítése	10
IV.1.1.1. A tananyag és a feldolgozás részletes bemutatása	10
IV.1.1.2. Értékelés, önértékelés (kérdések, feladatok, stb.).....	12
IV.2. Modul: Az anyaggyűjtés -----	12
IV.2.1. Tanulási feladat – Szakirodalmi keresés, kiválasztás, jegyzetelés	13
IV.2.1.1. A tananyag és a feldolgozás részletes bemutatása	13
IV.2.1.2. Értékelés, önértékelés.....	14
IV.3. Modul: Látogatás más kulturális intézményekbe (szakkönyvtár, múzeum, mozi, hangversenyterem) -----	14
IV.3.1. Tanulási feladat – Zenehallgatás, tárlatlátogatás, film megtekintése.....	15
IV.3.1.1. A tananyag és a feldolgozás részletes bemutatása	15
IV.3.2. Értékelés, önértékelés	21
IV.4. Modul: A választott projekttermékek elkészítése -----	21
IV.4.1. Tanulási feladat – A jegyzetek, vázlatok, bibliográfiák felhasználása a termék elkészítésénél	22
IV.4.1.1. A tananyag és a feldolgozás részletes bemutatása	22
IV.4.1.2. Értékelés, önértékelés (kérdések, feladatok, stb.).....	22
IV.5. Modul: Olimposzi nap -----	23
IV.5.1. Tanulási feladat – Kiállítás szervezése, előadások megtekintése, gyümölcssaláta és babérmákos torta készítése	23
IV.5.1.1. A tananyag és a feldolgozás részletes bemutatása	23
IV.5.1.2. Értékelés, önértékelés (kérdések, feladatok, stb.).....	24
V. Összegző értékelés -----	24
I. függelék -----	26
Szakirodalom jegyzék, a felhasznált nyomtatott és digitális anyagok, adatbázisok, linkek ...	26
II. függelék -----	28
Jó példák, jó gyakorlatok.....	28

I. A PROGRAMFÜZET ALAPADATAI

A program megnevezése:

Görög mitológiai történetek feldolgozása

A fejlesztő team tagjai: Szakmári Klára

A program célja:

A program sikeres befejezése után a hallgató legyen képes konkrét tevékenységek elvégzésére, szerezzen jártasságot az elérhetőséget szolgáló nyomtatott és digitális eszközök használatában, stb.

A program célja, hogy a résztvevők megismerjenek görög mitológiai történeteket, mitológiai alakokat, hősöket. Megismerjék a mítosz műfaját, annak jellemzőit. Lássák ezen mítoszok továbbélését a keresztény-európai mitológiában, valamint a mítoszok hatását más művészeti ágakra és a kultúra, a filozófia területére. A résztvevők képessé válnak arra, hogy felismerjenek más művészeti ágak által megjelenített mitológiai történeteket. Az ábrázolásokat, megjelenítéseket képesek befogadni, értelmezni, átérezni és élvezni (képzőművészet, zene, tánc, színház).

Tapasztalják meg a mítoszok világát, a történetmesélés és a művészeti alkotások magával ragadó erejét.

Megtapasztalhatják a mítosz rájuk gyakorolt hatását, a képzeletükre gyakorolt mozgósító erőt, valamint saját kreativitásukat, ahogyan képesek a mítosz mai értelmezésére, átértelmezésére és megjelenítésére, akár a digitális technológia használatával.

A program során a résztvevők gyakorolják az értő szövegolvasást. Képessé válnak arra, hogy kiemeljék a szöveg lényegét, rögzítsék a történet cselekményvázát, szereplőinek nevét, megragadjanak mitikus történéseket, csodás átváltozásokat.

Gyakorolják és képessé válnak adott témához kép, képzőművészeti, zenei alkotás keresésére, akár könyvekből, akár elektronikus dokumentumokból.

Gyakorolják az interneten való keresés technikáját.

Megismernek az interneten keresztül különféle adatbázisokat, katalógusokat, gyakorolják az ezekben való keresés technikáját.

Képessé válnak a találatokból kiválasztani a számukra legmegfelelőbbeket.

Képessé válnak a webről szövegeket, képeket, zenéket menteni, szerkeszteni.

Képessé válnak az adott témában a gyűjtött anyagot rendezni, leírni adott szempont szerint vagy saját szempontjaik szerint.

Képessé válnak csoportban együtt dolgozni, gyakorolják azt, de képesek az önálló munkára, a saját részük elkészítésére.

Képessé válnak projekt munka előállítására, prezentáció készítésére, dramatizálásra.

A program időtartama: 32 óra

A program során elsajátítandó kompetenciák (ismeretek, fejlesztett képességek, attitűdök):

A tanuló a program befejezése után:

- Felismerés szintjén tájékozódjon a görög mitológiában, ismerje a főbb istene-
ket és hősöket és azok történetét.
- Megnevezés szintjén ismerje az általa feldolgozott történet hőseit, mitikus jel-
lemzőiket, történetüket.
- Önálló alkalmazás szintjén ismerje a felhasználható kézikönyveket, a szak-
irodalmat, a weben elérhető vonatkozó tartalmakat.
- Legyen képes a webről képzőművészeti alkotásokat és zenéket keresni, azok-
ból választani, elmenteni és későbbi munkája során felhasználni.
- Legyen képes a felhasznált tartalmak (nyomtatott vagy elektronikus) megfele-
lő hivatkozására.
- Önállóan legyen képes meghatározni a mítosz jellegzetességeit.
- Legyen képes egy projektmunka elkészítésére, mely lehet tabló, prezentáció,
film, zene, szöveg, dramatizálás, sajátos átírat, esetleg képregény.

A következő kompetenciaterületeket érinti elsősorban:

- *Olvadás, szövegértés*
- *Anyanyelvi kommunikáció*
- *Digitális, információs kompetencia*
- *Kulturális tudatosság és kifejezőkészség*
- *Együttműködési készség, csapatmunka*

A programban alkalmazott értékelési módszerek:

Értékelés formája	Program közbeni formatív értékelés, egyéni, cso- portos, önértékelés
Értékelés rendszeressége	A program és modulok végén, modul folyamán
Értékelés tartalma	A program, illetve a modul tananyagának feldol- gozása, gyakorlati feladatvégzés, esetleg produk- tum létrehozása

II. HASZNOS TUDNIVALÓK

A program megvalósításában való előrehaladás rendszere:

- A program tananyagát modulokra bontottuk. A modulokra való felbontás alapját a modul során elsajátításra kerülő kompetenciák, ismeretek, motivációs elemek adják. Az egyes modulokon belüli tanulási feladatok a leckéken belüli részcélkitűzések szerint kerültek felosztásra. Minden tanulási feladathoz önellenőrzés, önértékelési, értékelési forma: kérdések, feladatok találhatóak, melyek segítségével a tanuló, illetve a foglalkozás vezetője ellenőrizheti, milyen mértékben sikerült elsajátítani a tanulási feladatban meghatározottakat. A modulok végén azok tananyagára épülő feladatok találhatóak, melyek segítségével a foglalkozás vezetője ellenőrizni tudja a tanuló előrehaladását a modul célkitűzésére vonatkozóan. A program összegző értékeléssel zárul, melynek segítségével a foglalkozás vezetője komplex módon ellenőrizni tudja, hogy mennyire felelt meg a programban végzett tevékenység a célkitűzéseknek.

A tanulást segítő eszközök:

- **Digitális, illetve egyéb oktatástechnikai eszközök alkalmazása**
Számítógép, nyomtató, szkennel, digitális fényképezőgép, kamera, projektor, esetleges dramatizálás vagy képzőművészeti alkotás elkészítéséhez szükséges anyagok, eszközök, terek. Nagyméretű papírok az istenek családfájának elkészítéséhez, színes filctollak, színes papírok, ragasztó, olló.
- **Hagyományos könyvtári eszközök**
 - *A görög mitológia : kalandozások az ókori legendák és mítoszok birodalmában.* [CD-ROM].
Budapest : Cyberstone Entertainment, 2000.
 - *A művészet története.*
Budapest : Corvina Kiadó, 1990- . ISBN 963-13-2393-5
 - ÉLESZTŐS László (főszerk.). *Magyar nagylexikon.*
Budapest : Akadémiai Kiadó, 1993- . ISBN 963-05-6611-7
 - GRAVES, Robert. *Görög mítoszok : Képes kiadás.*
Budapest : Európa, 1985. ISBN 963-07-3677-2
 - HAMILTON, Edith. *Görög és római mitológia.*
Budapest : Holnap, 1992. ISBN 963-345-074-8
 - IMPELLUSO, Lucia. *Mítoszok : ókori istenek és antik hősök története műalkotásokon keresztül.*
Budapest : Korona, cop. 2008. ISBN 978-963-268-009-5
 - KERÉNYI Károly. *Görög mitológia.*
Budapest : Gondolat, 1977.
 - PECZ Vilmos (szerk.). *Ókori lexikon.* [CD-ROM].
Budapest : Arcanum, 2001.
 - REID, Jane Davidson. *The Oxford guide to classical mythology in the arts, 1300-1990s.*
New York, N. Y. : Oxford University Press, 1993. ISBN 0-19-504998-5

- RICHTER, Gert – ULRICH, Gerhard. *Mitológiai és bibliai jelenetek a művészetben : képes lexikon.*
Budapest : Magyar Könyvklub, 1994. ISBN 963-8185-96-1
- SZABÓ György. *Mitológiai kislexikon.*
Budapest : Trezor, 1993. ISBN 963-7685-39-1
- TOKAREV, SZ. A. (főszerk.). *Mitológiai enciklopédia.*
Budapest : Gondolat, 1988. ISBN 963-282-026-6
- TRENCSENYI-WALDAPFEL Imre. *Görög regék.*
Budapest : Móra, 1967.
- TRENCSENYI-WALDAPFEL Imre. *Mitológia.* 5. kiad.
Budapest : Gondolat, 1963.
- ZAMAROVSKY, Vojtech. *Istenek és hősök a görög-római mondavilágban.*
Budapest : Magyar Könyvklub, 2001. ISBN 963-547-485-7

- *Ki kicsoda? – a görög mitológiában – kártyalapos társasjáték.*
Budapest : Helikon Kiadó, 2011.
100 db kártyalap görög mitológiai alakokkal, képzőművészeti ábrázolásukkal és irodalmi idézetekkel.

- **Interneten elérhető adatbázisok, hasznos linkek**
 - *A Szépművészeti Múzeum könyvtára.* [on-line]. Elérhető:
<<http://www.szepmuveszeti.hu/web/guest/konyvtar>>
 - *Filmvilág : Filmművészeti folyóirat – online : keresés.* [on-line]. Elérhető:
<http://www.filmvilag.hu/xereses_frame.php?old=reszletes>
 - *Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár.* [on-line]. Elérhető:
<www.fsze.hu>
 - *Magyar Elektronikus Könyvtár.* [on-line]. Elérhető:
<www.mek.oszk.hu>
 - *Magyar folyóiratok tartalomjegyzékeinek kereshető adatbázisa.* [on-line]. Elérhető:
<www.matarka.hu>
 - *Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Könyvtára.* [on-line]. Elérhető:
<<http://konyvtar.mome.hu>>
 - *Múlt-kor történelmi portál.* [on-line]. Elérhető:
<www.mult-kor.hu>
 - *Nemzeti Audiovizuális Archívum.* [on-line]. Elérhető:
<www.nava.hu>
 - *Nemzeti Digitális Adattár.* [on-line]. Elérhető:
<<http://www.nda.hu/>>
 - *Országos Dokumentum-ellátási Rendszer.* [on-line]. Elérhető:
<www.odrportal.hu>
 - *Sulinet Digitális Tudásbázis.* [on-line]. Elérhető:
<<http://sdt.sulinet.hu/Default.aspx?cid=4d6f64b7-6bb0-45e9-997f-4bbd6e28505a>>

A program során alkalmazott módszerek (pl.: kooperatív struktúrák, csoportos munka, projekt módszer, párban, egyénileg munkálkodás, stb.):

Szakköri formában, délután a könyvtárban és egyéni munkával otthon, valamint szakkönyvtárban, múzeumban, koncerten.

1. A csoportok megalakulása, a történetek közül választás, a történet elolvasása, a cselekmény vázlatának, a szereplők nevének rögzítése
2. Ötletelés, projektmunka típusának kiválasztása, az anyaggyűjtés megkezdése
3. Látogatás (akár virtuális formában) múzeumban, könyvtárban, zeneműtárban
Egyéni és csoportmunkák megbeszélése, a projekt előkészítése
4. Közös zenehallgatás, film megnézése, múzeumi látogatás, képzőművészeti alkotások keresése és megtekintése
5. A választott témájú és formájú projektmunka elkészítése
6. A csoportok bemutatják az elkészült projektmunkákat (tabló, prezentáció, film, dramatizálás, átirat, képregény, stb.) – Olimposzi nap
7. Beszélgetés, a munka értékelése, lezárása

Piktogramok a tananyagban való előrehaladás segítésére:

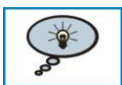
Olvassa el figyelmesen, keresse az interneten vagy adatbázisban

Fontos rész

Megértést könnyítő példa

Értékelő kérdések, feladatok

Önállóan vagy csoportosan feldolgozandó feladat

III. A PROGRAM TARTALMA

Modul sor- száma	Témakör, cím	Időtartam (óra)
1.	Mitológiai történetek és hősök megismerése	5
2.	Az anyaggyűjtés	5
3.	Látogatás más kulturális intézményekbe	10
4.	A választott projekttermékek elkészítése	5
5.	Olimposzi nap	5
6.	Összegző értékelés	2

IV. A PROGRAM TANANYAGA**IV.1. Modul: Mitológiai történetek és hősök megismerése**

A történet közös, hangos felolvasása, a cselekmény vázlatának, a szereplők nevének, a mitológiai alakok rögzítése. Az istenek „családfájának” közös elkészítése.

A csoportok, párok megalakulása, választás a történetek közül. Választás a projektművelet lehetőségei közül.

Tudnivalók a modul feldolgozásához:**Bevezetés**

Ebben a modulban az a célunk, hogy megismerjenek görög mitológiai történeteket, isteneket és hősöket. Ehhez a Trencsényi-Waldapfel Imre: Görög regék és mondák című könyvet ajánljuk alapul, mivel megítélésünk szerint ennek szóhasználata, történetstílusát áll legközelebb a 14-16 éves tanulóknak. Azért választottam a hangos felolvasást, mert ezzel szeretném azt megidézni, hogy valamikor ezeket a történeteket mesélték egymásnak az emberek, tehát a történetek megismerése egy közös élményhez, az együttléthez és akusztikus hatáshoz kötődött. Alapvetően a mítosz-hitrege lényegéhez tartozik az együvé tartozás, a közös múlt megélése.

Fontosnak tartom, hogy mindegyik tanuló megismerje a világ teremtését és az istenek családfáját a görög mitológiában, ezért az Istenek születése című fejezetet közösen dolgozzuk fel. Az európai kultúrkörben ezeket a történeteket, hősöket idézi fel több művészeti ágon több művész, különféle formában. A felolvasás után választhatnak majd történetet, mitológiai alakot-alakokat a megalakuló csoportok, párok.

Ajánlom még feldolgozásra a következő történeteket:

- Prométheusz
- Európé
- Daidalosz és Ikarosz
- Parisz ítélete
- Philemón és Baukisz
- Orpheusz és Euridiké
- Midász király
- Arakhné
- Adónisz

Ezeket a történeteket szabadon választottként, otthon olvashatják el a következő foglalkozásig.

Az Istenek születése c. részből a következő mitológiai alakok közül lehet választani:

Gaia – szélesmellű Föld
Uranosz – az Ég ura
Métisz – az Ész istennője
Eosz – a Hajnal
Heliosz – a Nap
Szeléné – a Hold
Hádész – az Alvilág ura
Poszeidon – a Tenger istene
Zeusz – főisten
Aphrodité – a szerelem és szépség istennője
Moirák – a sorsot fonó istennők
Árész – a Háború istene
a Múzsák
Pallasz Athéné – a tudás és bölcsesség istennője
Hephaisztosz – a sánta kovács
Apollón – a jóslás istene és a Múzsák vezetője
Artemisz – a vadászat szűz istennője
Hermész – a csalfa, tolvajok istene

Görög mitológia – vázlatok. [on-line]. Elérhető:

<http://www.thasos.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=237:goeroeg-mitologia-vazlatok&catid=55:erdekessegek&Itemid=108>

A modul bemutatja azt a folyamatot, ahogyan megismerik a különféle mitológiai alakokat és történeteket, isteneket és hősöket. Olyan általános emberi magatartásformákat, mint a bátorság, hűség, csel, eszesség, kapzsiság, kevélység, elbizakodottság, a művészet ereje.

A modul elvégzése után a tanuló:

- önálló alkalmazás szintjén megismeri a görög istenek „családját”, a legfontosabb mitológiai alakokat, tulajdonságaikat
- képes önállóan elvégezni egy részfeladatot, pl. hangosan felolvasni a történetet vagy annak egy részét
- képessé válik az olvasott szövegből kiemelni a neveket és a hozzájuk kapcsolódó tulajdonságokat
- képes a saját szavaival elmondani az olvasott történetet vagy történetrész
- együtt tud dolgozni a többiekkel, meghallgatja a másikat
- a közös megbeszélés során tudja a cselekményvázlatot rögzíteni
- tudja értelmezni a közösen elkészített istenek „családfáját”

A tanulási feladatokhoz tartozó rész célkitűzések

A tanuló a tanulási feladatok elvégzése után képes lesz:

1. a történet vagy történetrészek felismerésére, a legfontosabb mitológiai alakok megnevezésére, valamint legjellemzőbb tulajdonságának, hozzá kötődő tárgynak (attribútum) a megnevezésére
2. a közösen elkészített istenek családfájának értelmezésével be tudja mutatni a rokonsági fokokat és a különféle történeteket
3. el tudja készíteni a történet cselekményének vázlatát

IV.1.1. Tanulási feladat – A történetek felolvasása, az istenek családfájának elkészítése

IV.1.1.1. A tananyag és a feldolgozás részletes bemutatása

A modul első foglalkozása

1. Megbeszéljük, hogy azért jövünk össze hetente egy alkalommal, hogy megismerkedjenek mitológiai történetekkel, hősökkel. Az a cél, hogy olvassák ezeket a történeteket és lássák, mennyire áthatják ezek a mítoszok az európai kultúrát és gondolkodást.
2. Ismerkedjenek meg a görög mitológiai alakokkal, attribútumaikkal, esetleges csodás létrejöttükkel, átváltozásukkal.
3. Ismerkedjenek meg a történetek, alakok megjelenítésével más művészeti ágakban: képzőművészet, zene, irodalom.
4. Megbeszéljük, hogy közös látogatást teszünk majd a Szépművészeti Múzeumba, ahol ilyen témájú festményeket és szobrokat, esetleg kárpitokat fogunk megtekinteni.
5. Az előkészületek során lehetőség lesz csoportos látogatásra a FSZEK Zenei könyvtárába, ahol meghallgathatnak mítoszok ihlette zenei alkotásokat.
6. Amennyiben lehetőség adódik, elmegyünk közösen koncertre, melyen felhangzik mitológia ihlette zenemű.

7. Megegyezünk abban, ki szeretné hangosan felolvasni az Istenek születése című fejezetet vagy annak egy részét.
8. A történet felolvasását a könyvtárostanárnál kezdi, lehetőség szerint a csoport tagjai követik a szöveget. Ha rendelkezésre áll elég könyv, akkor abból, ha nem, akkor fénymásolatból vagy nyomtatott szövegből. Javaslom a fénymásolatot vagy a külön kinyomatott példányt, mivel abba beleírhat a tanuló, a neveket aláhúzhatja, jelöléseket tehet a szövegben, mely a megértést és a jegyzetelést segíti.
9. A fejezet egy-egy részletének felolvasása után megállunk és rögzítjük a szereplők nevét, tulajdonságait, érdekességeket velük kapcsolatban. Ezt a táblára is írja a könyvtárostanárnál, a csoport tagjai pedig a füzetükbe írják.
10. Az előkészített nagy csomagolópapírra folyamatosan felrajzoljuk a kibontakozó családfát, jelölve a nevet, a nemet és azt, minek az istene.
11. Az első alkalom végére közösen elkészítjük az istenek családfáját, és minden diáknak a füzetében is szerepel ez.
12. Az első alkalom végén ajánlom még feldolgozásra a következő történeteket:
 - Prométheusz
 - Európé
 - Daidalosz és Ikarosz
 - Parisz ítélete
 - Philemón és Baukisz
 - Orpheusz és Euridiké
 - Midász király
 - Arakhné
 - Adónisz

Ezekből a történetekből szabadon választottként, otthon olvassanak el legalább egyet és rögzítsék a cselekmény vázlatát, a szereplők nevét, legjellemzőbb tulajdonságát.

A modul második foglalkozása

1. Az előző alkalom felidézése, két otthon olvasott történet szabad, élményszerű felidézése.
2. A megrajzolt „családfa” elővétele, újbóli áttekintése – ismétlés.
3. Az otthon elolvasott történet rövid elmondása, a főszereplő alakjának bemutatása a csoport tagjai közül 3-4 vállalkozó kedvű diák által.
4. A közös munka további megbeszélése.
5. El kell dönteniük, hogy egyénileg, párban vagy csoportban kívánnak-e dolgozni.
6. El kell dönteniük, melyik mitológiai alakot vagy történetet választják – esetleg húznak a nevek vagy a történetek közül.

- A két foglalkozás után tisztában kell lenniük az istenek „családfájával”, az alap-történetekkel.
- Kell legyen választott hősük vagy történetük.

IV.1.1.2. Értékelés, önértékelés (kérdések, feladatok, stb.)

1. Nevezd meg a görög mitológia főistenét és feleségeit! – szóbeli feladat
2. Írd le Aphrodité történetét vagy Pallasz Athénéé történetét! Mi a közös bennük? Mi az eltérő köztük? Készíts táblázatot a két istennő azonos és eltérő tulajdonságairól!
3. Keressétek ki a kiírt görög istenek és istennők római nevének megfelelőjét, írjátok a görög mellé a latin nevet!

IV.2. Modul: Az anyaggyűjtés

Az anyaggyűjtés megkezdése, ötletelés, projektproduktum típusának kiválasztása

Tudnivalók a modul feldolgozásához:**Bevezetés**

Ebben a modulban az a célunk, hogy válasszanak a már megismert különféle történetek és hősök közül. Fontos, hogy akár tudatosan, akár tudattalanul azonosuljanak a választott hőssel, hősekkel. A megismert szöveg alapján a különféle mitológiai lexikonokban, monográfiákban ki tudják keresni a választott hősiüket, hőseiket, használják a tárgymutatót. A különféle szövegváltozatokat hasonlítsák össze. Az összehasonlítás során emelik ki az eltérő megfogalmazásokat, és rögzítsék azt. A modul bemutatja, hogy ugyanannak a mítosznak esetleg többféle szövegváltozata is létezik, előfordul, hogy történetmesélés során másra helyeződik a hangsúly.

A modul elvégzése után a tanuló:

- önálló alkalmazás szintjén ismerje az általános lexikonok használatát, tudja, hogy az ott talált információ csak alapinformáció
- önálló alkalmazás szintjén ismerje a Mitológiai enciklopédiát, alapvető monográfiákat a mitológiával kapcsolatban
- legyen képes az elektronikus katalógus használatára, a keresőkérdés megfogalmazására, szűkítésére
- legyen képes választani a találatok közül
- legyen képes bibliográfia elkészítésére
- legyen képes önállóan elvégezni egy részfeladatot: tudja a különféle dokumentumtípusokat használni, ismerje azok jellegzetességeit, tulajdonságaikat
- legyen képes a mutatók használatára
- legyen képes jegyzetet készíteni
- legyen képes szabályos bibliográfiai hivatkozást készíteni
- legyen képes szövegek, szövegrészek összehasonlító elemzését elvégezni
- legyen képes rögzíteni az összehasonlítást
- legyen képes kiemelni az azonosságokat és eltéréseket
- legyen képes az internetes keresésre, ismerje a keresőkérdés optimalizálásának megfogalmazását
- el tudja dönteni, hogy milyen produktumot szeretne elkészíteni a történetéből, a hősről – egyénileg, párban vagy csoportban kíván-e dolgozni

A tanulási feladatokhoz tartozó rész célkitűzések***A tanuló a tanulási feladatok elvégzése után képes lesz:***

1. Annak felismerésére, hogy ugyanazt a történetet különféle formákban is el lehet mesélni. A felismerés lényege, hogy a történet magja azonos, a szereplő tulajdonságai alapvetően azonosak, attribútumai azonosak, de egyes történéseknel esetleg más-más motívum kerül előtérbe.
2. A tanuló be tudja mutatni a különféle szövegváltozatok közötti esetleges eltérést.
3. A tanuló képes lesz összehasonlító vázlat elkészítésére és rögzítésére.

IV.2.1. Tanulási feladat – Szakirodalmi keresés, kiválasztás, jegyzetelés**IV.2.1.1. A tananyag és a feldolgozás részletes bemutatása**

1. Keressétek ki választott történeteket, hőstöket, hőseiteket egy általános lexikonból!
2. Olvassátok el a szócikket és írjátok le a lényegét!
3. A jegyzet mellé mindig készítsetek bibliográfiai hivatkozást!
4. Keressétek ki választott történeteket, hőstöket, hőseiteket a rendelkezésükre álló szakirodalomból! Elsősorban használjátok a Mitológiai enciklopédiát! Ne felejtkezzetek el a mutatók használatáról!
5. Olvassátok el a szócikket és írjátok le a lényegét!
6. Keressétek ki az elektronikus katalógusból, milyen szakirodalom áll még rendelkezésükre a könyvtárban!
7. Válasszatok a találatok közül és készítsetek bibliográfiát!
8. Keressétek nem hagyományos dokumentumokat a témában!
9. Keressétek az interneten a választott hősré, hősökre!
10. Keressétek olyan képzőművészeti ábrázolásokat, mely a választott történetet, hőst, hőstöket vagy ezeknek egy részletét mutatja be! Ne feledkezzetek meg a bibliográfiai hivatkozásról sem!
11. A keresési folyamat során használjátok a képkatalógust, a kézikönyvtár albumait, valamint az internetes adatbázisokat! Esetlegesen szkenneljétek be vagy mentsetek el a talált képeket, alkotásokat!
12. Az összegyűjtött anyag birtokában döntsétek el, milyen projektproduktumot szeretnétek készíteni egyénileg, párban vagy közösen!

Ajánlott lehetőségek:

- modern átirat
- tabló
- képregény
- saját készítésű kép – bármely technikával A/3 méretben
- prezentáció
- film
- fotó, fotómontázs
- dramatizálás

- Fontos, hogy tudjanak az elektronikus katalógusban keresni.
- Fontos, hogy ismerjék a szakirodalmi kutatás logikai lépéseit, az általánostól haladunk a speciális felé.
- Fontos, hogy tisztában legyenek a bibliográfia elkészítésének fontosságával és a bibliográfiai hivatkozás tartalmi és formai követelményeivel, a hivatkozás szükségességével.
- Fontos, hogy összehasonlítsanak szócikkeket, szövegrészeket, és kiemeljék azonososságukat ill. eltérésüket.

IV.2.1.2. Értékelés, önértékelés

1. Az általános lexikon és szaklexikon szócikkének összehasonlító elemzésének megléte.
2. Szakirodalmi keresés az elektronikus katalógus segítségével.
3. Keresés az internetes katalógusokban, adatbázisokban, a találatok, képek mentése.
4. Nem hagyományos dokumentumok használatának fontossága.
5. Vannak jegyzetei, összehasonlító szövegei, táblázatai a választott történetéhez, hőséhez.
6. Vannak képei hősének képzőművészeti ábrázolásairól.
7. Tudott választani a felajánlott projekttermékek közül, vagy önmaga javasol valami más, kreatív megoldást.

IV.3. Modul: Látogatás más kulturális intézményekbe (szakkönyvtár, múzeum, mozi, hangversenyterem)

Az anyaggyűjtés folytatása, közös élmények a mitológiai feldolgozásokról (képzőművészet, zene, film, kortárs irodalom).

Látogatás egy múzeumba és/vagy szakkönyvtárba, zeneműtárba. Ez lehet akár virtuális látogatás is. Részvétel koncerten, filmvetítésen.

Az egyéni és csoportmunkák, a projektmunkák további előkészítése.

Tudnivalók a modul feldolgozásához:

Bevezetés

Ebben a modulban az a célunk, hogy bemutathassuk, hogyan hatja át az európai kultúrát a görög-római mítoszok világa. Hogyan jelenik meg a zenében, képzőművészetekben, filmes alkotásokban és akár a kortárs irodalomban (pl. Harry Potter könyvek). Hogyan értelmezi, értelmezheti egy művész a mitológiát? Mely mitológiai alakok mozgatták meg leginkább a művészek fantáziáját? Mennyire befolyásolta a témaválasztást az adott kor szellemisége, stílusa, a művész személyisége, ill. a műalkotás hordozó anyaga?

Fontos, hogy lehetőség szerint elmenjünk más kulturális intézményekbe: szakkönyvtárakba, múzeumokba, koncertre, moziba. Fontos az iskola, az iskolai könyvtár kulturális terének kitágítása, más intézmények megismertetése, kiállítások, koncertek közös látogatása, részvétel múzeumpedagógiai foglalkozáson, elemző beszélgetésen.

A legfontosabb célunk az, hogy közös élményekben legyen része a tanulóknak: hassanak rájuk zeneművek, festmények, szobrok, grafikák, filmek. Legalább ilyen fontos része a foglalkozásoknak a közös megbeszélés, az élmények megosztása. Az élmények megbeszélése után lehetőségük legyen írásban, képből, alkotásban reflektálni a befogadott élményekre. Tulajdonképpen ezek az alkalmak inspirálólágg kell hassanak a saját projektproduktumuk elkészítéséhez. Azt kell lássák, hogy az alaptörténet, a szereplők állandók, de az ábrázolás és megjelenítés módja nagyon különböző lehet. Ennek – az akár öntudatlan – felismerése, megélése kreatív energiákat szabadíthat fel a résztvevőkben!

A modul bemutatja a különféle művészeti területeken a mitológiai témák feldolgozását.

A modul elvégzése után a tanuló:

- Önálló alkalmazás szintjén ismerje fel egy-egy mitológiai történet vagy alak művészeti ábrázolását.
- Legyen képes önállóan elvégezni egy részfeladatot: figyelmét koncentrálni, műalkotást, műalkotásokat befogadni, közösen elemezni, az élményeit megosztani.

A tanulási feladatokhoz tartozó rész célkitűzések

A tanuló a tanulási feladatok elvégzése után képes lesz:

1. Mitológiai történet vagy alak felismerésére, a sajátos művészi ábrázolásmód, stílus-korszak megkülönböztetésére.
2. Képesse válik a különféle művészeti ágak kifejezőeszközeinek élvezetére, jellegzetességeinek felismerésére.
3. Képesse válik egyéni értelmezésre, a saját élményének megosztására, megbeszélésére, esetleg saját alkotás elkészítésére.

IV.3.1. Tanulási feladat – Zenehallgatás, tárlatlátogatás, film megtekintése

IV.3.1.1. A tananyag és a feldolgozás részletes bemutatása

1. Közös zenehallgatás egy zenei szakkönyvtárban zenei szakkönyvtáros bevonásával, magyarázatával. Esetleg koncerten való részvétel.

Ajánlott mitológiai témájú zeneművek:

1. Beethoven: Holdfény szonáta
2. Beethoven: Prometheus-nyitány
3. Debussy: Suite Bergamasque – Claire du Lune

4. Debussy: A tenger – szimfonikus költemény
5. De Falla: Amor
6. Faure: Pelleas and Melisande – szimfónia
7. Gluck: Orpheusz és Euridiké – opera
8. Handel: Acis és Galatea
9. Holst: Planets op. 32. (Mars, Vénusz, Merkúr, Jupiter, Szaturnusz, Neptunusz)
10. Kodály: Galatea tánca
11. Monteverdi: Orfeo – opera, melynek van DVD felvétele is (operafilm)
12. Monteverdi: Könyörtelenek bálja
13. Mozart: Jupiter szimfónia
14. Nevin: Narcissus
15. Offenbach: Orpheus és Hadész – opera
16. Purcell: Dido és Aeneas – opera
17. Ravel: Daphnis és Chloé – balett
18. Sosztakovics: Golden Age – balett
19. Strauss, Richard
20. Sztravinszkij: Apollon Musagete – balett
21. Waldteufel: Szirének – keringő

2. Egy görög mitológiai témát feldolgozó film megtekintése moziban, igénybe véve filmes szakember segítségét a közös megbeszéléshez. Vagy az iskola könyvtárában közös filmnézés DVD-ről vagy videóról, esetleg a NAVA-ról.

A filmekről, a mitológiai történetek filmes megjelenítéséről a következő weboldalon tájékozódtam:

Filmvilág : Filmművészeti folyóirat – online : keresés. [on-line]. Elérhető:
<http://www.filmvilag.hu/xereses_frame.php?old=reszletes>

A Harry Potter filmeknél a történet majdnem minden elemének meglelhető az előképe. Bolyhoskában, a bölcsek kövét őrző háromfejű kutyában éppoly könnyű ráismerni a Hádész kapuját vigyázó Kerberoszra, mint az iskola főmágusának, Dumbledore professzornak alakjában Merlinre, minden varázslók ősapjára. A kis Harry árvagyerek – életének nyomorúságában Twist Olivér sorsa dereng.

ÓGÖRÖG MITOLÓGIA

- 1927** *Szép Heléna magánélete (The Private Life of Helen of Troy)* – Rendezte: Alexander Korda. Szereplők: María Corda (Helené), Ricardo Cortes (Parisz), Lewis Stone (Menelaosz).
- 1955** *Odüsszeusz (Ulisse)* – Mario Camerini. Kirk Douglas (Odüsszeusz), Silvana Mangano (Pénélopé), Anthony Quinn (Antinoosz).
- 1956** *Szép Heléna (Helen of Troy)* – Robert Wise. Rossana Podesta (Helené), Jacques Sernas (Parisz), Niall McGinnis (Menelaosz), Stanley Baker (Akhilleusz).
- 1958** *Héraklész munkái (Le fatiche di Ercole)* – Pietro Francisci. Steve Reeves (Héraklész), Sylva Koscina (Iole)
- 1961** *A bakkhánsnők (Le Baccanti)* – Giorgio Ferroni. Pierre Brice (Dionüszosz), Taina Elg (Dirké).

- 1961 *A rodoszi kolosszus (Il Colosso de Rodi)* – Sergio Leone. Lea Massari (Diala), Rory Calhoun (Darios).
- 1961 *A trójai háború (La guerra di Troia)* – Giorgio Ferroni. Steve Reeves (Aeneiász), John Drew Barrymore (Odüsszeusz).
- 1961 *Atlantisz (Atlantis, the Lost Continent)* – George Pal.
- 1961 *Héraklész meghódítja Atlantiszt (Erocole alla conquista de Atlantide)* – Vittorio Cottafavi. Reg Park (Héraklész).
- 1961 *Odüsszeusz Héraklész ellen (Ulisse contro Hercole)* – Mario Caiano.
- 1961 *Thészeusz a Minotaurusz ellen (Teseo contro il Minotauro)* – Silvio Amadio. Bob Mathias (Thészeusz), Rosanna Schiaffino (Ariadné).
- 1961 *Thesszália óriásai (I giganti della Tessaglia)* – Riccardo Fredda. Roland Carey (Iászón), Massimo Girotti (Orfeusz).
- 1962 *Akhilleusz haragja (L'ira di Achille)* – Mario Girolami. Gordon Mitchell (Akhilleusz), Jacques Bergerac (Hektór).
- 1963 *A trójai nők (Las Toyanas)* – Sergio Véjar. Erna Martha Bauman (Héléna).
- 1963 *Az aranygyapjú (Jason and the Argonauts)* – Don Chaffey. Todd Armstrong (Iászón), Nancy Kovack (Médeia) – Speciális effekt: Ray Harryhausen.
- 1964 *Heten Théba ellen (Sette a Teba)* – Luigi Vanzi.
- 1967 *A leláncolt Prométheusz (The Illiac Passion)* – Gregory J. Markopoulos.
- 1967 *Oidiposz király (Edipo Re)* – Pier Paolo Pasolini. Franco Citti (Oidiposz), Silvana Mangano (Iokaszté).
- 1967 *Oidiposz király (Oidipus the King)* – Philip Saville. Christopher Plummer (Oidiposz), Lili Palmer (Iokaszté).
- 1968 *Odüsszeia (L'Odissea)* – Franco Rossi, Piero Schivazappa. Szereplők: Bekim Fehmiu (Odüsszeusz), Irena Papas (Pénélopé) – TV.
- 1969 *Médeia (Medea)* – Pier Paolo Pasolini. Maria Callas (Médeia), Giuseppe Gentile (Iaszón)
- 1981 *A titánok harca (Clash of the Titans)* – Desmond Davis. Laurence Olivier (Zeusz), Harry Hamlin (Perszeusz), Ursula Andress. (Aphrodité). Speciális effekt: Ray Harryhausen.
- 1984 *Oidipus the King* – Don Taylor. Michael Pennington (Oidiposz), John Gielgud (Teiresziász) – TV.
- 1988 *Medea* – Lars von Trier. Kristen Olesen (Médeia), Udo Kier (Iászón).
- 1997 *Odüsszeia (The Odissey)* – Andrej Koncsalovszkij. Armand Assante (Odüsszeusz), Greta Scacchi (Pénélopé) – TV.
- 2004 *Trója (Troy)* – Wolfgang Petersen. Brad Pitt (Akhilleusz), Eric Bana (Hektór), Orlando Bloom (Parisz), Brendan Gleeson (Menelaosz), Diane Kruger (Helené), Brian Cox (Agamemnón).
- 2005 *Hercules* – Roger Young. Paul Telfer (Héraklész) – TV.
2010. *Titánok harca (Clash of the Titans)* – amerikai-brit, 2010. Rendezte: Louis Leterrier. Gyártó: Warner Bros. Forgalmazó: InterCom. Szinkronizált. 106 perc.

MODERNIZÁLT MÍTOSZOK

- 1950 *Orfeusz az alvilágban (Orphée)* – Jean Cocteau. Jean Marais (Orfeusz), Marie Déa (Eurüdiké), Maria Casares (a hercegnő).
- 1959 *Fekete Orfeusz (Orfeu Negro)* – Marcel Camus. Breno Mello (Orfeusz), Marpessa Dawn (Eurüdiké).

1962 *Phaedra* – Jules Dassin. Melina Mercouri (Phaedra), Anthony Perkins (Alexis), Raf Vallone (Thanos).

1974 *Szerelmem, Elektra* – Jancsó Miklós. Töröcsik Mari (Elektra), Cserhalmi György (Oresztész), Madaras József (Aigisztoz).

1978 *Médeia (A Dream of Passion)* – Jules Dassin. Melina Mercouri (Maja/Medeia), Ellen Burstyn (Brenda).

A cikk közvetlen elérhetőségei:

offline:
▶ N. N. Antik mozi. In: <i>Filmvilág</i> . 2007. 5. sz. p. 34. ISSN 0428-3872
online:
▶ N. N. Antik mozi. <i>Filmvilág</i> [on-line]. 2007, 5. sz. Elérhető: < http://filmvilag.hu/xereses_frame.php?cikk_id=8975 >

3. Közös látogatás a Szépművészeti Múzeumba (vagy a helyi múzeumba), ahol előzetesen egyeztetett, előkészített múzeumpedagógiai foglalkozás keretében olyan festményeket, szobrokat nézünk meg, melyeknek ihletője a görög-római mitológia.
4. Ha nem lehetséges múzeumi látogatás, akkor görög mitológiai témájú képzőművészeti alkotások keresése a könyvtárban található művészeti albumokban, szakkönyvekben, internetes adatbázisokban, képkeresőkben (lásd bibliográfia).

1. Philemon és Baucis, szobor:
KOVÁCS Margit. Philemon és Baucis. In: Brestyánszky Ilona, P. *Kovács Margit*. Budapest : Corvina, 1977. 59. kép
2. Arakhné, a Szorgalom alakja:
VERONESE, Paolo. Arakhné. In: *Az érett reneszánsz : Itália, Spanyolország*. Budapest : Magyar Könyvklub, 2000. p. 140. ISBN 963-547-126-2 (A művészet története)
3. Trója pusztulása ábrázolás:
BANDINELLI, Baccio. Laokoón-csoport. In: *Az érett reneszánsz : Itália, Spanyolország*. Budapest : Magyar Könyvklub, 2000. p. 75. ISBN 963-547-126-2 (A művészet története)
4. Adonisz ábrázolás:
TIZIANO, Vecellio. Vénusz és Adonisz. In: Aradi Nóra (főszerk.). *Az érett reneszánsz*. Budapest : Corvina, 1986. p. 153. ISBN 963-13-2250-5 (A művészet története, 6)
5. Párizs ítélete ábrázolás:
RUBENS, Peter Paul. Párizs ítélete. In: Borrás, Lluisa – Serrano, Dolores. *A művészet története : A barokk*. 2. kiad. Budapest : Corvina, cop. 1994. p. 209. ISBN 963-13-3865-7 (A művészet története, 7)

6. Európé, Európa elrablása ábrázolás:
RUBENS, Peter Paul. Európa elrablása. In: Néret, Gilles. *Peter Paul Rubens, 1577-1640 : a festészet Homérosza.*
Budapest : Vince, 2005. p. 66. ISBN 3-8228-4065-3
7. Narkisszosz és Ekhó ábrázolás:
WATERHOUSE, John William. Ekhó és Narkisszosz. In: Cotterell, Arthur. *Képes mitológiai enciklopédia : görög-római, kelta, északi.*
Budapest : Glória, cop. 1997. p. 63. ISBN 963-7495-51-7
8. Démétér ábrázolás, márvány dombormű:
COTTERELL, Arthur. *Képes mitológiai enciklopédia : görög-római, kelta, északi.*
Budapest : Glória, cop. 1997. p. 33. ISBN 963-7495-51-7
9. Ariadne és Thészeusz ábrázolás, mozaik:
COTTERELL, Arthur. *Képes mitológiai enciklopédia : görög-római, kelta, északi.*
Budapest : Glória, cop. 1997. p. 83. ISBN 963-7495-51-7
10. Hermész (Mercurius) ábrázolás, szobor:
GIAMBOLOGNA. Mercurius. In: Aradi Nóra (főszerk.). *Az érett reneszánsz.*
Budapest : Corvina, 1986. p. 63. ISBN 963-13-2250-5 (A művészet története, 6)
11. Hermész a kis Dionüszossal. In: Aradi Nóra (főszerk.). *Az antik világ.* Budapest :
Corvina, 1986. p. 120-121. ISBN 963-13-2393-5 (A művészet története, 2)
12. Héraklész ábrázolás:
IONS, Veronica. *Mitológia.*
Kaposvár : Holló, 1999. p. 134-135. ISBN 963-8380-99-3
13. Prométheusz, szobor:
VARGA Imre. *Prométheusz*
14. Gaia – szélesmellű Föld:
A világ teremtése – görög márvány dombormű – Google képkereső
15. a Múzsák:
szarkofág relief, Párizs, Louvre – Google képkereső
- A Ki kicsoda? – a görög mitológiában kártyajátékból:
16. Európé:
Martin: Európé elrablása – 25. kártya
17. Daidalosz és Ikarosz:
Saraceni: Icarus zuhanása – 38. kártya
18. Orpheusz és Euridiké:
Raux: Orpheus és Euridiké az alvilágban – 45. kártya
19. Midász király:
Domenichino: Midas ítélete – 84. kártya
20. Adónisz:
Del Piombo: Adonisz halála – 34. kártya
21. Uranosz – az Ég ura:
Vasari: Saturnus ivartalanítja Uranoszt – 14. kártya
22. Métisz – az Ész istennője

23. Eosz – a Hajnal:
Langrené: Auróra és Titonosz – 17. kártya
24. Heliosz – a Nap:
La Foss: Klütia napraforgóvá válása – 18. kártya
25. Szeléné – a Hold:
Girodet-Trioson: Endümion álma – 19. kártya
26. Hádész – az Alvilág ura:
Rembrandt: Perszephoné elrablása – 13. kártya
27. Poszeidon – a Tenger istene:
Francken: Neptun győzelme – 12. kártya
28. Zeusz – főisten:
Tintoretto: A tejút keletkezése – 11. kártya
29. Aphrodité – a szerelem és szépség istennője:
Botticelli: Primavera
30. Moirák – a sorsot fonó istennők:
Manzoni: Párkák – 21. kártya
31. Árész – a Háború istene:
Veronese: Mars és Vénusz – 2. kártya
32. Pallasz Athéné – a tudás és bölcsesség istennője:
David: Minerva és Mars csatája – 3. kártya
33. Hephaisztosz – a sánta kovács:
Velazquez: Vulcanus műhelyében – 4. kártya
34. Apollón – a jóslás istene és a Múzsák vezetője:
Raffaello: Parnasszus- részlet, Apollo és a múzsák – 5. kártya
35. Artemisz – a vadászat szűz istennője:
Cesari: Diana és Acteon – 6. kártya
36. Hermész – a csalfa, tolvajok istene:
Albani: Az isteni világ apológiája – 1. kártya

A képek keresésénél használhatjuk a Google képkeresőjét is:

Google képek. [on-line]. Elérhető:

<<http://www.google.hu/imghp?hl=hu&tab=wi>>

5. A Ki kicsoda? – a görög mitológiában kártyajátékkal közös játék, pontgyűjtés a jó megoldásokért.

Lásd a játékszabályokat a dobozban, ill. a Helikon Kiadó honlapján:

Helikon Kiadó. [on-line]. Elérhető:

<www.helikon.hu>

Aktualitások (Szépművészeti Múzeum). [on-line]. Elérhető:

<<http://www.szepmuveszeti.hu/web/guest/aktualitasok>>

Szépművészeti Múzeum könyvtára. [on-line]. Elérhető:
<<http://www.szepmuveszeti.hu/web/guest/konyvtar>>

Dionysos születése. [on-line]. Elérhető:

<http://www2.szepmuveszeti.hu/hyperion/search.php?mitkeresek=&from=&to=&holkeszult=&kikeszitetteny=&anyag=&felirat=&lelohely=&mit_abrazol_id=521&mi_lathato_id=&gyujtemeny=&azonosito=&leiras=&search=Keres%C3%A9s>

IV.3.2. Értékelés, önértékelés

1. Felismeri más művészeti ágak alkotásaiban a mitológiai alakokat, történeteket.
2. Meg tud nevezni 3 zeneművet, melyet a mitológia ihletett.
3. Meg tud nevezni 3 képzőművészeti alkotást, melyet a mitológia ihletett.
4. Össze tudja hasonlítani különböző stíluskorszakokban keletkezett művészeti alkotásokat, meg tudja nevezni a legfontosabb stílusjegyeket.
5. Tud kulturáltan viselkedni képtárban, koncerten.
6. Nyitott lélekkel és szellemmel van jelen a tárlatvezetésen, múzeumpedagógiai foglalkozáson, koncerten, vetítésen.
7. Érdeklődéssel követi a tárlatvezetést, a közös megbeszélésen aktívan részt vesz.
8. Képes jegyzeteket készíteni saját választott történetéhez, hőséhez.

Legyen jegyzete a saját témájához valamelyik művészeti ágból vett alkotásról.

IV.4. Modul: A választott projektproduktumok elkészítése

A projekt produktumok végleges elkészítése az iskolai könyvtárban, esetleg otthon

Tudnivalók a modul feldolgozásához:

Bevezetés

Ebben a modulban az a cél, hogy a tanuló az eddigi foglalkozások során összegyűjtött anyagokat, képeket, élményeket rendszerezze, emelje ki a számára fontos információkat, képeket, szövegeket és készítse el a választott projektproduktumot.

A modul bemutatja, hogy képes a lényegkiemelésre, a sajátos értelmezésre, a kreativitásra.

A modul elvégzése után a tanuló:

- önálló alkalmazás szintjén ismerje a projektmunka lényegét
- önálló alkalmazás szintjén ismerje a projektproduktum tartalmi és formai követelményeit, jellegzetességeit
- legyen képes önállóan elvégezni egy részfeladatot: elkészíteni a választott produktumát
- legyen képes párban, csoportban dolgozni

A tanulási feladatokhoz tartozó rész célkitűzések

A tanuló a tanulási feladatok elvégzése után képes lesz:

- a számára fontos információk felismerésére, rendszerezésére
- be tudja mutatni a projektproduktum elkészítésének fázisait
- elkészíti a választott projektproduktumot.

IV.4.1. Tanulási feladat – A jegyzetek, vázlatok, bibliográfiák felhasználása a produktum elkészítésénél

IV.4.1.1. A tananyag és a feldolgozás részletes bemutatása

1. Rendszerezd az összegyűjtött anyagokat, információkat!
2. Emeld ki a számodra fontos elemeket!
3. Használd a felhasznált dokumentumokról készített irodalomjegyzékedet!
4. Tervezd meg a projektproduktum elkészítésének menetét!
5. Vedd számba, milyen anyagokra, eszközökre van szükséged a munkához!
6. Gyűjtsd össze az anyagokat, eszközöket, kellékeket!
7. Készítsd – készítsétek el a produktumot!

1. Tudjon közösen dolgozni, tudja a másik szempontjait, ötleteit, felvetéseit figyelembe venni.
2. Legyen képes a felhasznált dokumentumok, hivatkozások jegyzékének használatára.

IV.4.1.2. Értékelés, önértékelés (kérdések, feladatok, stb.)

1. Elkészítette a felhasznált irodalom jegyzékét, a hivatkozásokat.
2. Elkészítette a produktumot (kép, tabló, prezentáció, film, montázs, fotó, átirat, dramatizálás, stb.).

IV.5. Modul: Olimposzi nap

Istenek és hősök gyűlése – olimposzi nap

Az egyének, párok vagy csoportok bemutatják az elkészült projekttermékeket (tabló, prezentáció, film, dramatizált jelenet, átirat, képregény, stb.).

Tudnivalók a modul feldolgozásához:

Bevezetés

Ebben a modulban az a célunk, hogy a megismert történeteket, hősöket a tanulók megjelenítsék az általuk választott formában. Kiemeljék azokat a tulajdonságokat, történeteket, melyek számukra fontosak voltak. Éljék bele magukat a hősök cselekvés- és gondolatvilágába.

A modul bemutatja, hogyan voltak képesek az anyaggyűjtésre, művészeti alkotások befogadására, a szintetizálásra és az egyéni alkotásra, megjelenítésre.

A modul elvégzése után a tanuló:

- Önálló alkalmazás szintjén ismerje a választott projekttermék tartalmi és formai jellemzőit.
- Önállóan, párban vagy csoportban képes legyen bemutatni társainak a termékét.
- Legyen képes önállóan elvégezni egy részfeladatot, pl. kiállítást szervezni az elkészült projekttermékek egy részéből: kép, tabló, film.
- Legyenek képesek előadni a dramatizált változatot, amennyiben ezt választották.

A tanulási feladatokhoz tartozó rész célkitűzések

A tanuló a tanulási feladatok elvégzése után képes lesz:

1. a közös tevékenység élvezetének felismerésére
2. választott projekttermékének bemutatására
3. mások munkájának élvezetére és értékelésére, saját munkája minőségének megítélésére.

IV.5.1. Tanulási feladat – Kiállítás szervezése, előadások megtekintése, gyümölcssaláta és babérmalacskák készítése

IV.5.1.1. A tananyag és a feldolgozás részletes bemutatása

1. Az elkészült alkotásokból állítsatok össze egy kiállítást!
2. Jelöljétek be az istenek családfáján, ki melyik istent és hőst választotta!

3. Készítsetek közösen gyümölcssalátát azokból a gyümölcsökből, melyeket már az ókori Görögországban is fogyasztottak!
4. Készítsetek babérkoszorút, hogy a legjobb előadásokat, előadókat, megjelenítőket majd meg tudjuk jutalmazni!
5. Szervezzétek meg az istenek gyűlését!
6. Szervezzétek meg a bemutatkozásokat!
7. Értékeljétek egymás munkáját, szavazzatok a nektek legjobban tetszőkre!

- Fontos, hogy bekapcsolódjanak a közös munkába, élvezzék azt.
- Értékeljék a másik, mások erőfeszítéseit, ötleteit.
- Figyelemmel forduljanak egymás projektproduktuma felé, tudják objektíven értékelni.

IV.5.1.2. Értékelés, önértékelés (kérdések, feladatok, stb.)

Elkészítették a gyümölcssalátát.
Elkészítették a babérkoszorúkat.
M megszervezték az istenek gyűlését.
Megnézték egymás produktumait.
Értékelték egymás produktumait, lezajlott a szavazás.

V. Összegző értékelés

Az elkészült projektmunkák és produkciók közös értékelése, megbeszélése, a foglalkozások lezárása

Feladat:

1. Számláljátok össze a szavazatokat!
2. A legtöbb szavazatot kapó előadók, alkotások kapjanak egy-egy üveg mézet (nektár) és babérkoszorút.

Tevékenységi forma, módszerek:

A szavazás eredménye alapján értékeljük a munkákat és átadjuk a jutalmakat.

Körben leülünk, és mindenki egy mondatot megfogalmaz a projektről.

Mit tanultam?

Mi volt számomra fontos?

Mi mozgatta meg a fantáziámat leginkább?

Mit viszek el a csoportból?

Kinek mit köszönök meg?

Elvárt eredmények:

- Ismerik a legfontosabb görög mitológiai történeteket.
- Ismerik a görög-római istenek és hősök családfáját.
- Megismertek művészeti alkotásokat, melyek ezeket a történeteket és hősöket ábrázolják a saját művészi eszközeikkel.
- Élvezték a művészeti alkotások megismerését.
- Igényük van más kulturális intézmény látogatására máskor is.
- Gyakorolták a lényegkiemelést, vázlatkészítést, összehasonlítást.
- Tudják a bibliográfiai hivatkozás tartalmi, formai és etikai szabályait.
- Megtanultak közösen dolgozni, egymás munkáját megismerni, elismerni.
- Jól érezték magukat a közös munka során!
- Újabb programba szeretnének belevágni közösen az iskolai könyvtárban!

I. függelék

Szakirodalom jegyzék, a felhasznált nyomtatott és digitális anyagok, adatbázisok, linkek

Nyomtatott dokumentumok:

- *A művészet története.*
Budapest : Corvina Kiadó, 1990- . ISBN 963-13-2393-5
- ÉLESZTŐS László (főszerk.). *Magyar nagylexikon.*
Budapest : Akadémiai Kiadó, 1993- . ISBN 963-05-6611-7
- GRAVES, Robert. *Görög mítoszok : Képes kiadás.*
Budapest : Európa, 1985. ISBN 963-07-3677-2
- HAMILTON, Edith. *Görög és római mitológia.*
Budapest : Holnap, 1992. ISBN 963-345-074-8
- IMPELLUSO, Lucia. *Mítoszok : ókori istenek és antik hősök története műalkotásokon keresztül.*
Budapest : Korona, cop. 2008. ISBN 978-963-268-009-5
- KERÉNYI Károly. *Görög mitológia.*
Budapest : Gondolat, 1977.
- REID, Jane Davidson. *The Oxford guide to classical mythology in the arts, 1300-1990s.*
New York, N. Y. : Oxford University Press, 1993. ISBN 0-19-504998-5
- RICHTER, Gert – ULRICH, Gerhard. *Mitológiai és bibliai jelenetek a művészetben : képes lexikon.*
Budapest : Magyar Könyvklub, 1994. ISBN 963-8185-96-1
- SZABÓ György. *Mitológiai kislexikon.*
Budapest : Trezor, 1993. ISBN 963-7685-39-1
- TOKAREV, SZ. A. (főszerk.). *Mitológiai enciklopédia.*
Budapest : Gondolat, 1988. ISBN 963-282-026-6
- TRENCSENYI-WALDAPFEL Imre. *Görög regék.*
Budapest : Móra, 1967.
- TRENCSENYI-WALDAPFEL Imre. *Mitológia.* 5. kiad.
Budapest : Gondolat, 1963.
- ZAMAROVSKY, Vojtech. *Istenek és hősök a görög-római mondavilágban.*
Budapest : Magyar Könyvklub, 2001. ISBN 963-547-485-7

CD, hanglemez, DVD:

Ajánlott mitológiai témájú zeneművek:

1. Beethoven: Holdfény szonáta
2. Beethoven: Prometheus-nyitány
3. Debussy: Suite Bergamasque – Claire du Lune
4. Debussy: A tenger – szimfonikus költemény
5. De Falla: Amor
6. Faure: Pelleas and Melisande – szimfónia
7. Gluck: Orpheusz és Euridiké – opera
8. Handel: Acis és Galatea
9. Holst: Planets op. 32. (Mars, Vénusz, Merkúr, Jupiter, Szaturnusz, Neptunusz)
10. Kodály: Galatea tánca
11. Monteverdi: Orfeo – opera, melynek van DVD felvétele is (operafilm)

12. Monteverdi: Könyörtelenek bálja
13. Mozart: Jupiter szimfónia
14. Nevin: Narcissus
15. Offenbach: Orpheus és Hadész – opera
16. Purcell: Dido és Aeneas – opera
17. Ravel: Daphnis és Chloé – balett
18. Sosztakovics: Golden Age – balett
19. Strauss, Richard
20. Sztravinszkij: Apollon Musagete – balett
21. Waldteufel: Szirének – keringő

CD-ROM-ok:

- *A görög mitológia : kalandozások az ókori legendák és mítoszok birodalmában.* [CD-ROM].
Budapest : Cyberstone Entertainment, 2000.
- PECZ Vilmos (szerk.). *Ókori lexikon.* [CD-ROM].
Budapest : Arcanum, 2001.

Nyomtatott taneszköz:

- *Ki kicsoda? – a görög mitológiában – kártyalapos társasjáték.*
Budapest : Helikon Kiadó, 2011.
100 db kártyalap görög mitológiai alakokkal, képzőművészeti ábrázolásukkal és irodalmi idézetekkel.

Interneten elérhető adatbázisok, hasznos linkek:

- *A Szépművészeti Múzeum könyvtára.* [on-line]. Elérhető:
<<http://www.szepmuveszeti.hu/web/guest/konyvtar>>
- *Filmvilág : Filmművészeti folyóirat – online : keresés.* [on-line]. Elérhető:
<http://www.filmvilag.hu/xereses_frame.php?old=reszletes>
- *Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár.* [on-line]. Elérhető:
<www.fsze.hu>
- *Magyar Elektronikus Könyvtár.* [on-line]. Elérhető:
<www.mek.oszk.hu>
- *Magyar folyóiratok tartalomjegyzékeinek kereshető adatbázisa.* [on-line]. Elérhető:
<www.matarka.hu>
- *Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Könyvtára.* [on-line]. Elérhető:
<<http://konyvtar.mome.hu>>
- *Múlt-kor történelmi portál.* [on-line]. Elérhető:
<www.mult-kor.hu>
- *Nemzeti Audiovizuális Archívum.* [on-line]. Elérhető:
<www.nava.hu>
- *Nemzeti Digitális Adattár.* [on-line]. Elérhető:
<<http://www.nda.hu/>>
- *Országos Dokumentum-ellátási Rendszer.* [on-line]. Elérhető:
<www.odrportal.hu>
- *Sulinet Digitális Tudásbázis.* [on-line]. Elérhető:
<<http://sdt.sulinet.hu/Default.aspx?cid=4d6f64b7-6bb0-45e9-997f-4bbd6e28505a>>

II. függelék

Jó példák, jó gyakorlatok

A mintaprogram kidolgozásának alapja egy irodalom szakóra volt a könyvtárban. Közösén készítettük elő Mátyás Eszter magyar szakos kolléganővel. A tanulók 7. évfolyamosok voltak. Az alap az volt, hogy páronként dolgoztak ezekkel, a mitológiai alakokat, történeteket ismertették meg velük. Elolvasták a történeteket, mindegyik történethez a megértést, feldolgozást segítő kérdéssort kaptak. Amikor elolvasták, válaszoltak a kérdésekre, ezzel összefoglalták a történetet, bemutatták a hőst. A hős bemutatásához kapcsolódott egy képzőművészeti ábrázolás felmutatása is.

Ezek a hősök és ábrázolásuk szerepeltek:

1. Philemon és Baucis, szobor:
KOVÁCS Margit. Philemon és Baucis. In: Brestyánszky Ilona, P. Kovács Margit. Budapest : Corvina, 1977. 59. kép
2. Arakhné, a Szorgalom alakja:
VERONESE, Paolo. Arakhné. In: *Az érett reneszánsz : Itália, Spanyolország.* Budapest : Magyar Könyvklub, 2000. p. 140. ISBN 963-547-126-2 (A művészet története)
3. Trója pusztulása ábrázolás:
BANDINELLI, Baccio. Laokoón-csoport. In: *Az érett reneszánsz : Itália, Spanyolország.* Budapest : Magyar Könyvklub, 2000. p. 75. ISBN 963-547-126-2 (A művészet története)
4. Adonisz ábrázolás:
TIZIANO, Vecellio. Vénusz és Adonisz. In: Aradi Nóra (főszerk.). *Az érett reneszánsz.* Budapest : Corvina, 1986. p. 153. ISBN 963-13-2250-5 (A művészet története, 6)
5. Párisz ítélete ábrázolás:
RUBENS, Peter Paul. Párisz ítélete. In: Borrás, Lluís – Serrano, Dolores. *A művészet története : A barokk.* 2. kiad. Budapest : Corvina, cop. 1994. p. 209. ISBN 963-13-3865-7 (A művészet története, 7)
6. Európé, Európa elrablása ábrázolás:
RUBENS, Peter Paul. Európa elrablása. In: Néret, Gilles. *Peter Paul Rubens, 1577-1640 : a festészet Homérosza.* Budapest : Vince, 2005. p. 66. ISBN 3-8228-4065-3
7. Narkisszosz és Ekhó ábrázolás:
WATERHOUSE, John William. Ekhó és Narkisszosz. In: Cotterell, Arthur. *Képes mitológiai enciklopédia : görög-római, kelta, északi.* Budapest : Glória, cop. 1997. p. 63. ISBN 963-7495-51-7
8. Démétér ábrázolás, márvány dombormű:
COTTERELL, Arthur. *Képes mitológiai enciklopédia : görög-római, kelta, északi.* Budapest : Glória, cop. 1997. p. 33. ISBN 963-7495-51-7
9. Ariadne és Thészeusz ábrázolás, mozaik:
COTTERELL, Arthur. *Képes mitológiai enciklopédia : görög-római, kelta, északi.* Budapest : Glória, cop. 1997. p. 83. ISBN 963-7495-51-7

10. Hermész (Mercurius) ábrázolás, szobor:

GIAMBOLOGNA. Mercurius. In: Aradi Nóra (főszerk.). *Az érett reneszánsz*. Budapest : Corvina, 1986. p. 63. ISBN 963-13-2250-5 (A művészet története, 6)

Hermész a kis Dionüszossal. In: Aradi Nóra (főszerk.). *Az antik világ*. Budapest : Corvina, 1986. p. 120-121. ISBN 963-13-2393-5 (A művészet története, 2)

11. Héraklész ábrázolás:

IONS, Veronica. *Mitológia*.

Kaposvár : Holló, 1999. p. 134-135. ISBN 963-8380-99-3

A kidolgozott mintaprogram ennek a szakórának a továbbgondolása, fejlesztése, komplexebbé tétele.